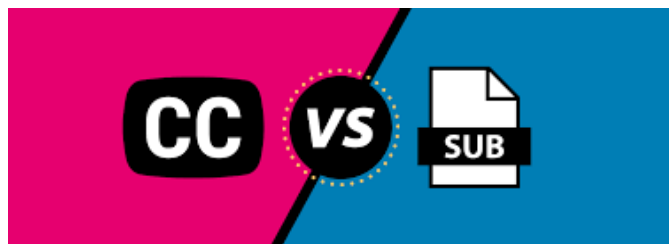

Video ekranida paydo bo'ladigan so'zlarni nazarda tutganda, ko'p odamlar

jihatidan bir-biridan farq qiladi.

"Taglavhalar" va **"Subtitrlar"**

atamalarini bir-birining o'rnida ishlatishga moyil. Ammo, ular sinonim emas. Ular, aslida, ta'rifi va maqsadi

Subtitrlar - videoda ovozni eshitadigan, ammo tilni tushunmaydigan tomoshabinlar uchun mo'ljallangan.

Taglavhalar - aslida videodagi ovozni eshitmaydigan tomoshabinlar uchun mo'ljallangan.

Taglavha (caption) rasmlar, jadvallar, grafikalar, video va boshqalar ostida joylashgan matn. Taglavhalar sizga videoda nima bo'layotganini aytib beradi. Caption (taglavhalar) vaqt bilan sinxronlashtirilgan mediadagi matndir.

Taglavhalar tarixiga nazar

1970-yillarning boshlarida televizor tomosha qiladigan kar va eshitish qobiliyatiga ega bo'lmagan tomoshabinlar uchun taglavhalardan foydalanila boshlandi. Dastlabki taglavhalar - ochiq taglavhalar (open captions) bo'lib, ularni o'chirib qo'yishning imkoni yo'q edi, ular videoning bir qismiga aylangandi. Ko'p o'tmay tomoshabinlarga taglavhalarni o'chirib qo'yish imkonini beruvchi – yopiq taglavhalar ishlab chiqildi.

Bugungi kunda yopiq va ochiq taglavhalar kinoteatrlar, kabel tarmoqlari, qurilmalar, jonli efir xizmatlari va YouTube, Vimeo va Brightcove kabi aksariyat Internet-video xostinglarida turli shakllarda keng tarqalgan.

Ochiq va yopiq taglavhalar subtitrlardan farq qiladi, chunki ular tomoshabin barcha kerakli audiolarni tushunishini ta'minlashi uchun yaratilgan.

Video - faqat so'zlashilgan audiodan iborat emas. Videoni tushunish uchun zarur bo'lgan nutqdan tashqari tovushlar mavjud. Va buni inobatga olish taglavhani to'g'ri yozishning muhim elementi hisoblanadi. Odatda bunday qo'shimcha tovushlar izohi qavsda ko'rsatiladi.

Filmda ishlatilgan tilni tushunmaydigan chet ellik tomoshabinlar uchun ekranda og'zaki ovozni tarjima qilgan matn – subtitrlar 1930-yillarda paydo bo'ldi.

Subtitrning asosiy maqsadi og'zaki ovozni tomoshabin tiliga tarjima qilishdir. Ko'pgina hollarda subtitrlar kar va eshitish qobiliyati past bo'lgan tomoshabinlar uchun mos emas, chunki ular eshita olmaydigan odamlar uchun ekvivalent ko'rish tajribasini ta'minlaydigan nutqdan tashqari tovushlarni o'z ichiga olmaydi.

Subtitling

